

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله عليها) شهرستان اراک

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

سیمای طاغین در قرآن

استاد راهنما:

سرکار خانم قربانی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین سید اسد الله محمودی

پژوهشگر:

فاطمه دولت آبادی

شهریور ۱۳۹۶

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله عليها) شهرستان اراک

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

سیمای طاغین در قرآن

استاد راهنما:

سرکار خانم قربانی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین سید اسد الله محمودی

پژوهشگر:

فاطمه دولت آبادی

شهریور ۱۳۹۶

تحمیدیه

حمد و سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی مان بخشید و به طریق علم و دانش
رهنمون شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و خوشه چینی از خرمن علم و معرفت
را روزیمان ساخت.

الهی...

جان ما را صفای خود ده، دل ما را هوای خود ده، چشم ما را ضیای خود ده و ما را از فضل و
کرم خود آن ده که آن به...

تقدیم به:

پدرم؛ که عالمانه به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی، ایستادگی را تجربه نمایم.
مادرم؛ آنکه آفتاب مهرش در آستانه قلبم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد.
همسرم؛ اسطوره زندگیم، پناه خستگی و امید بودم که همواره در طول تحصیل متحمل
زحماتم بود و تکیه گاه من در مواجهه با مشکلات، و وجودش مایه دلگرمی من می باشد...

نتیجه گیری

از مجموع مطالب یاد شده این نتیجه گرفته می شود که در هر عصری افرادی وجود دارند که نه تنها به صورت عادی نمی توانند حق را از باطل تشخیص دهند بلکه اگر به آن ها معجزه هم ارائه شود باز هم پذیرای حق نیستند. قشری از این افراد طغیان گر و دنبال برتری و علو در جامعه هستند. در رابطه با این افراد چند بحث مطرح می شود:

اولا: ویژگیهای طغیانگران که به اختصار از این قرارند:

۱. طغیان گران سعی می کنند با هر وسیله ممکن، نیروهای فعال را از کار بیندازند؛ مانند فرعون که برای اسارت بنی اسرائیل، مردان آنها را می کشت و زنانشان را برای خدمتکاری و بهره کشی زنده نگاه می داشت و در صورتی که نتوانند مردان را از بین ببرند مردانگی را نابود می کنند و با پخش وسائل فساد، مواد مخدر، توسعه فحشاء و بی بند و باری جنسی، گسترش شراب و قمار و انواع سرگرمی های ناسالم، روحیه شهامت و سلحشوری و ایمان را در آنها خفه می کنند.

۲. طغیان گران همیشه رأی صواب را رأی خود می پندارند و به احدی اجازه اظهار نظر در برابر نظر خود نمی دهند.

۳. طغیان گران برای تحکیم پایه های سیاست جابرانه خود قبل از هر چیز سعی می کنند قربانیان خود را به استضعاف فکری و فرهنگی و سپس به استضعاف اقتصادی بکشانند تا قدرت و توانی برای آنها برای قیام و مقابله با اعمال نادرست طغیان گران باقی نماند و به این وسیله بتوانند ارزش های دروغین را جایگزین ارزش های راستین نمایند.

۴. طغیان گران به هنگامی که بر اوضاع مسلط اند همه چیز را مال خود می شمردند و همه را بردگان خویش؛ و جز منطق استبداد، چیزی نمی فهمند.

۵. طغیان گران در هر عصر و زمان، نخست مردان مصلح الهی را متهم به توطئه بر ضد مردم می کنند و پس از استفاده از حربه تهمت، حربه شمشیر را به کار می برند تا موقعیت حق طلبان و پشتوانه مردمی آنها، نخست تضعیف شود، سپس به راحتی آنها را از سر راه خود بردارند.

۶. طغیانگران در سخنان خود دچار تناقض گویی می شوند؛ به عنوان مثال آنها در تهمت ها و نسبت های دروغین که به انبیای بزرگ می دادند گرفتار سردرگمی و تناقض و پریشان گویی عجیبی بودند؛ گاه آنها را ساحر می خواندند و گاه مجنون. با اینکه ساحر باید انسان هوشیاری باشد که با استفاده از ریزه کاری ها و مسائل روانی و خواص مختلف اشیاء کارهای اعجاب انگیزی را انجام دهند و مردم را اغفال نماید در حالیکه مجنون نقطه مقابل آن است!

طغیان گری به گونه ای است که پیامدهای منفی را در پی دارد به طوری که می تواند یک جامعه را به فساد و تبهکاری بکشانند.

ثانیاً: حکومت ها و مردم اجتماع در برابر طغیانگران نباید بی تفاوت باشند. اساساً همه نهاد ها در برابر این پدیده مسئول هستند و به میزان سهم خود از قدرت و توان باید نسبت به طغیان و طغیانگر واکنش نشان دهند همچنین ریشه کن کردن رفتار طغیان گر نیاز به وحدت و پیروی از رهبران راستین دارد و در صورتی که این حالت محقق نشود عذاب الهی دامنگیر تمام افراد جامعه خواهد شد. والسلام علیکم و رحمه اله و برکاته.

فهرست منابع

قرآن کریم

نهج البلاغه

- ۱- امام فخر رازی، *مفاتیح الغیب*، علی اصغر حلبی، ج ۳۲، چاپ اول، تهران: اساطیر، ۱۳۷۱
- ۲- ابن منظور، *لسان العرب*، چاپ اول، قم: نشر ادب حوزه، ۱۴۰۵ ق.
- ۳- جوادی آملی، عبدالله، *تفسیر تسنیم*، ج دوم، چاپ دوم، محقق محمدحسین الهی زاده، قم: مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۶
- ۴- حر عاملی، محمد بن حسن، *وسائل الشیعه*، چاپ اول، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۹ ق.
- ۵- حکیمی، محمد رضا و دیگران؛ *الحیاء*، ترجمه احمد آرام، ج ۳، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۰ ش.
- ۶- خرمشاهی، بهاء الدین، *دانش نامه قرآن و قرآن پژوهی*، ج ۲، چاپ اول، تهران: دوستان و ناهید، ۱۳۷۷.
- ۷- خمینی، روح الله، *ولایت فقیه*، چاپ ۲۷، تهران: تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۹۲.
- ۸- خمینی، روح الله، *صحیفه نور*، جلد ۱۴، چاپ پنجم، تهران: تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۸۹.
- ۹- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، *المفردات فی غریب القرآن*، ترجمه رحیمی نیا، مصطفی؛ تهران: المکتبه المرتضویه لاحیاء آثار الجعفریه، ۱۳۸۳.

- ۱۰- روحانی، سید حمید، *نهضت امام خمینی (رحمه الله علیه)*، ج ۱، چاپ اول، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۲ ش.
- ۱۱- ستوده، هدایت الله، *جامعه شناسی انحرافات*، چاپ هفتم، تهران: آوای نور، ۱۳۸۰.
- ۱۲- شبستری، عبدالحسین، *اعلام قرآن*، چاپ اول، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
- ۱۳- شریعتی، محمد تقی، *تفسیر نوین*، جلد اول، چاپ ششم، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۶۷.
- ۱۴- شیخ صدوق (ابن بابویه) ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین، *متن و ترجمه معانی الاخبار*، محمدی شاهرودی، ج ۱، چاپ دوم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷.
- ۱۵- طباطبایی، محمد حسین، *المیزان فی تفسیر القرآن*، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷ ق.
- ۱۶- طبرسی، فضل بن حسن، *تفسیر مجمع البیان*، (ترجمه گروهی از مترجمان)، چاپ اول، تهران: فراهانی، ۱۳۶۰ ش.
- ۱۷- طریحی، شیخ فخر الدین، *مجمع البحرین*، ج ۲، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، بی تا.
- ۱۸- عروسی حویزی، علی بن جمعه، *تفسیر نور الثقلین*، تحقیق هاشم رسولی محلاتی، ج ۲، چاپ اول، قم، اسماعیلیان، ۱۳۸۵.
- ۱۹- عطاردی، عزیزالله، *ترجمه الایمان و الکفر بحار الانوار*، ج ۲، چاپ اول، تهران، عطارد، ۱۳۷۸.
- ۲۰- فیض کاشانی، ملامحسن، *الوافی*، ج ۱۱، چاپ اول، اصفهان: مکتبه الامام امیرالمؤمنین (ع)، ۱۴۱۱ ق.

- ۲۱- قرائتی، محسن، *تفسیر نور*، ج ۸، چاپ یازدهم، تهران، درس هایی از قرآن، ۱۳۹۳.
- ۲۲- قرشی، سید علی اکبر، *قاموس قرآن*، ج ۴، چاپ اول، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ ش.
- ۲۳- کلینی، محمد بن یعقوب، *اصول کافی*، اردکانی، محمدعلی، ج ۶، چاپ اول، قم: دار الحدیث، ۱۳۸۸ ش.
- ۲۴- موسوی همدانی، سید محمد باقر، *ترجمه تفسیر المیزان*، ج ۸، چاپ ۱۶، قم: دفتر انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴ ش.
- ۲۵- مرکز فرهنگ و معارف اسلامی، *اعلام قرآن از دایره المعارف قرآن کریم*، ج ۱، قم: دفتر تبلیغات اسلامی قرآن، ۱۳۸۵.
- ۲۶- مازندرانی، محمد صالح بن احمد، *شرح الکافی الأصول و الروضة للمولی صالح المازندرانی*، محقق و مصحح: شعرانی، ابوالحسن، ج ۱۱، چاپ اول، تهران: المکتبه الإسلامیه، ۱۳۸۲.
- ۲۷- مجلسی، محمد باقر، *بحار الأنوار*، ترجمه موسی خسروی، ج ۴۴، چاپ اول، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۶۴.
- ۲۸- مصطفوی، حسن، *التحقیق*، ج ۹، چاپ اول، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد، ۱۳۶۸.
- ۲۹- مستر هاکس، *قاموس، کتاب مقدس*، چاپ اول، تهران: اساطیر، ۱۳۷۷.
- ۳۰- مکارم شیرازی، ناصر و همکاران، *تفسیر نمونه*، چاپ ۴، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
- ۳۱- نراقی، مهدی ابن ابی ذر، *جامع السعادات*، ترجمه مجتبوی، ج ۲، چاپ ششم، تهران، ۱۳۸۱ ش.